

VEČERNI LIST

Posamezna številka 30 vin.

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 30 vin.

Cene po pošti:

za celo leto . R 50.—
za pol leta . R 25.—
za četrt leta . R 13.—
za 1 mesec . R 4.50
Za Ljubljano mesečno 4.50

Uredništvo in uprava:
Ropitarjeva ulica št. 6
Uredn. telefon št. 50

Kaj nam je Kristan zapustil.

Dunajske delavce moramo plačevati.

Ljubljana, 2. marca, Belgrajska »Politika« piše:
Nobeden od naših ministrov dosedaj menda ni tako široko pojml program svojega dela, kakor g. Kristan, prejšnji minister za šume in rude. On je popolnoma pravilno menil, da se brez urejenega železniskega prometa naše prostrane šume in bogati rudniki ne dajo dobro izkoristiti ter se je nato enostavno lotil poslova svojega kolega — prometnega ministra. Odpotoval je na Dunaj in v Berlin in sklenil tamkaj pogodbe za popravilo lokomotiv in vagonov.
Ko je ta posel dovršil, je krenil v delo drugo svojega kolega — ministra za trgovino in industrijo in izdelal predlog za osnutje velike državne industrijske banke, ki naj bi imela v svojih rokah celokupni razvoj naše industrije. Ni dvoma, da so šume in rude v najtesnejši zvezi z industrijo, samo kakšen uspeh bi imela za nas industrijska banka s svojim 40-članskim upravnim odborom — to je cel parlament! — tega ne moremo vedeti, kajti z odhodom g. Kristana je po vsej priliki tudi ta načrt odšel v koš.
Toda že sedaj pa poznamo neke uspe-

he g. Kristanovega mešanja v vprašanja železniskega prometa. Po pogodbi, sklenjeni na Dunaju, smo dolžni dati za popravilo lokomotiv potrebne kovine, ki jih Avstriji nimajo, niti jih ne morejo nikjer nabaviti. Žalibog — teh kovin nimamo niti mi in jih tudi nimamo kje tako izlahka nabaviti. Zato bo s popravilo lokomotiv težko kaj, a kar je še lepše, je to, da smo se obvezali in moramo plačevati na Dunaju najete delavce, tudi kadar ne delajo! In tako bomo imeli dvojno škodo: ostali bomo brez lokomotiv in plačevali bomo delavce na suho. V pogodbah z Avstrijo res nimamo sreče...

»Politiko« izdaja — navajamo »Naprej« — »Slobodan Ribnikar, brat najodličnejših srbskih junakov-žurnalistov Vladislava in Darka Ribnikarja, ki je bil dosedaj neodvisen in nevtralen v vseh domačih strankarskih vprašanjih.« Torej nepristranska in verodostojna priča o Kristanovem delu. Če bo »Naprej« zopet kričal, da lažemo, naj obrne svojo jezo na Srba Slobodana Ribnikarja, ki ga je sam tako hvalil.

Iz črne knjige socialistov.

Ljubljana, 1. marca. O protislovenskem in denuncijantskem obnašanju socialistov demokratov med vojsko beremo v »Jugoslovenskem železničarju« naslednje podatke:
»Slov. Narod« z dne 24. febr. prinaša po »Beogradskem Dnevniku« članek, v katerem pravi, da so se socialisti veselili srbskih zmag med vojno. — Tu nam zastaja sapa in ne moremo več ziniti besede.
Slovenski železničarji, posebno oni, ki so morali na ovadbe socialistov v ječe in k vojakom, soditel Sami pa glejmo, da obdržimo dostojanstvo človeštva in poštenost, da ne pademo kakor so padli drugi. To pa

ne moremo zamolčati, da smo se med vojno bali socialistov bolj, kakor Nemcev in to radi izkušnji, ki smo jih doživeli. In sedaj so ti ljudje najboljši Jugoslovani, seveda samo po nazorih demokratov. Daleč smo prišli.

Slovenski socialisti, prepojeni nemškega duha, so torej ovajali slovenske tovariše-železničarje, jih spravljali v ječe in k vojakom. Ni čuda, da so svoje jugoslovanstvo skrivali do zadnjega ter prilezli z njim na dan še le, ko ni drugega več kazalo. — Tudi to spada v črno knjigo slovenskih socialistov.

ni skupščini stavljal predlog, po katerem naj bi se delniška glavnica od 5 milijonov kron znižala na polovico in vplačala s polnim zneskom, potem pa zvišala na 10 milijonov kron. Glavna skupščina je ta predlog soglasno sprejela ter potem dosedanje člane upravnega sveta nanovo izvolila.

Zakon za časnikarje.

LDU Dunaj, 1. marca. (ČTU) Časnikarski zakon stopi v Nemški Avstriji takoj v veljavo. Zakon ureja službeno pogodbo, dopuste, odpovedni rok in odškodnino žurnalistom, ako se list proda, ako izpremeni svojo smer, ali ako preneha izhajati. Razen tega zahteva zakon, da mora podjetje plačevati za urednike 10 let po 500 kron v fond za starostno preskrbo. Ta znesek se mora za one urednike, ki so že nastavljeni pri listih, doplačati za čas od leta 1915. do 1919., za one urednike pa, ki so pozneje vstopili, pa od onega leta dalje, ko so vstopili. O tem fondu bo natančneje odločila izvršilna odredba, začasno pa je ukrenjeno, da se morajo doplačila in vplačila za leto 1920. plačati do 27. marca, sicer bi se iztirjala s politično eksekucijo. Zakon velja za urednike vseh listov, tudi tedenskih in mesečnih.

Izpušteni morilec.

LDU Dunaj, 1. marca. (DunKU) Kakor poroča korespondenca Herzog iz Budimpešte, je vrhovno armadno poveljstvo aretiralo dva morilca »Nepozvanih« urednikov Somogyija in Bacska, in sicer v osehah barona Nopsza in nekoga drugega častnika, ki sta oba člana častniškega detachmenta osztenburskega. Oba morilca pa so morali zopet izpuštili, ker so člani detachmenta in druge teroristične organizacije zagrozile vrhovnemu poveljstvu, da bodo odpovedale pokorščino in inscenirale splošen pogrom, ako bi ostalo pri aretaciji.

Širite »Večerni list«!

Porota.

Te dni se vrše v Ljubljani porotne razprave. Sodniki iz ljudstva dele pravico. Če pri učenih sodnikih - juristih velja geslo: »Summum jus summa iniuria« (Največja pravica je dostikrat največja krivica), bi ljudski sodniki morali soditi bolj po svoji vesti in po svojem naravnem razumu. Porota ima namen, uveljaviti ljudsko pravno mnenje.

Prašajmo se, če naša porota to res tudi vrši. Iz mnogih slučajev je naša javnost mogla ugotoviti, da je porota sodila čisto drugače kakor je ljudsko mnenje od nje pričakovalo. Vkljub razdrapanim razmeram, vkljub javni podivjanosti in posurovelosti, vkljub padanju javne morale se naša javnost vendar le zgraja nad pravoreki porotnikov. Ne bomo naštevati slučajev, ti so bili že objavljeni. Le nekaj misli naj tu ugotovimo.

Javna nemoralnost je tu. Ni pa njena edina posledica vlom, rop in tatvina. Še bolj ko na ropih in vlomih trpi ljudstvo na posledicah tihotapstva, verižništva in drugega izkoriščanja. Pohlep po lahkem zaslužku je prevzel danes velike dele naroda. In ta pohlep se najprvo in najbolj kaže v verižništvu. Iz tega ozračja izvirajo druge zle posledice, ki se obravnavajo pred poroto. Lahkomiselnost, pijančevanje, zapravljjanje, uboju, ropi, vlom, tatvine, tihotapstvo in verižništvo — to vse je tesno spojeno med seboj v svojih vzrokih. Za ljudsko vest ni bistvene razlike med verižnikom in podobnim sleparjem ter med vlomilcem in tatvom. Samo, eden se zna obdati z videzom poštenega človeka, ki pohaja v boljšo družbo, medtem ko drugi živi na vse to.

In vendar tli v ljudstvu iskrena želja, da bi se to zlo, ki je prav gotovo socialno zlo, zatrl. In kdo naj ga zatre, če pa manjka v ljudskih sodnikih tistega socialnega umevanja, ki je potrebno.

Naša buržuazija, meščanstvo, je nositeljica sedanjih protisocialnih pojavov. In naša porota obstoja večinoma iz mož, ki pripadajo meščanstvu. Je sicer zastopan tudi kmetijski stan, a le v mali meri prihaja med poroto v poštev tisti kmet, ki bi bil bolj kmet kot kaj drugega. Delavski stan med poroto pa sploh ni zastopan. In vendar je to stan tistih, ki vsled sedanjih socialnih razmer največ trpe.

Uredba naših porot je za sedanje razmere nedemokratična. Od delavcev pač ne moremo zahtevati, da bi cele tedne puščali v nemaru svoje delo ter v dragih razmerah brez plače na svoje stroške živeli od doma v mestu. Isto velja za malega kmeta. Že iz tega je razvidna nujna potreba, da se porota preosnuje, da bo porota res izraz ljudske volje in ljudskega pravnega mnenja.

Porota mora biti zastopnica tistih slojev ljudstva, katerih življenjski interes je, da se sedanje razmere radikalno in brezobzirno preuredi. Sloji, ki se sedaj po večini iz njih sestavljajo porota, za to delo nimajo dovolj moči, poguma in socialnega smisla.

Le tako si moremo razlagati oprostilne ali sicer premile razsodbe zadnjih dni.

Državni upravnik Mažarske.

LDU Budimpešta, 1. marca. (Dun. KU — OKU) Po volitvi državnega upravnika so ga spremili v ministrsko posvetovalnico, kjer je bila pod njegovim predsedstvom seja ministrskega sveta, katere so se udeležili vsi člani kabineta. Ministrski predsednik je državnega upravnika povodoma njegove izvolitve najtopleje pozdravil in mu v imenu vsega naroda izrazil zahvalo in priznanje za izredne patriotske zasluge, ki si jih je Horthy stekel med vojno in pozneje v interesu vspostave reda. Naposled je ministrski predsednik izjavil, da smatra vlada z današnjim dnem svojo misijo za končano in da podaja demisijo. Državni upravnik se je vladi zahvalil za njeno dosedanje delovanje in poudaril, da ga bo v vsem njegovem poslovanju vodil edino-le en smoter: da bi osrečil domovino.

Železničarska stavka v Franciji.

LDU Pariz, 1. marca. (Dun. KU — Agence Havas) V Juvisyju so stavkujoči železničarji zgrabili in odvedli uradnika Orleanske železniške družbe, ki je imel pri sebi službeni ukaz železničarjev.

LDU Lyon, 1. marca. (Brezlično.) Minister za javna dela je naznanil, da železničarska stavka ponehava. V Marseillu se je polovica stavkujočih povrnila na delo.

Stavka na Dunaju.

LDU Dunaj, 2. marca. (Dun. KU) Del nameščencev Donavske paroplovne družbe in Ogrske rečne in jezerske paroplovne družbe je vsled zahtev po povišanju prejemkov začel stavkati. Iz istega vzroka so začeli stavkati uslužbenci strojne tvornice Kraus & Co.

Turki koljejo Armence.

LDU Deutsch-Altenburg, 1. marca. (Brezlično.) Pariški »Petit Parisien« javlja, da se je vrhovni svet obrnil do sultana glede pokoljev Armencev v Ciliciji.

Proti vojnim krivcem.

LDU Berlin, 1. marca. (Dun. KU) Narodna skupščina je zakonski načrt o dopolnitvi zakona glede postopanja proti vojnim krivcem oddala ustavnemu odseku in potem nadaljevala posvetovanje o državnem dohodninskem davčnem zakonu.

Politične novice.

+ Socialistični učenjak, ki piše v »Naprej«, je prav tako zaviden vredna oseba kakor pomilovanja vredni bralci, ki morajo njegovo učenost brati in celo drago plačevati. Včeraj se je spril na mož na delo, da razkrije razliko med klerikalci in liberalci. To svojo nalogo je obdelal najpopolneje ter nam je v enem stavku podal celo kopico svojih duševnih zakladov. V članku »Negotov politični položaj« je najprvo pral za svet vedeževalko iz Kosez, ki »kar te šloga«, ter razsodil: če se to ne zgodi, se zgodi ono, če oboje izostane, bo pa kaj drugega. S tem je politični položaj jasno obdelan in obenem je v enem stavku rešeno vprašanje klerikalizma in liberalizma: »S tem nočemo opravičevati demokratične zajednice, ker v gospodarski tendenci (kako učenol!) ni med liberalci in klerikalci razlike, toda v drugih vprašanjih zlasti kulturnih in gospodarskih je pa razlika.« Med liberalci in klerikalci tedaj ni razlike v gospodarskih vprašanjih, pač pa je razlika v gospodarskih vprašanjih. (Slovenska univerza naj se pobriaga za tega učenjaka!) Učenjak je mnenja, da je s tem žebelj zadel na glavo. Mi pa sodimo, da je njega moral žebelj zadeti v glavo, predno se je lotil tega pisanja. In take prismojarije naj ubogo delavstvo prežvekuje!

+ Železničarji upajo v dr. Korošca. Železničarji, ki niso člani naše krščanske socialne »Prometne zveze«, ampak so organizirani v narodno socialni organizaciji, so v svojem glasilu v uvodnem članku posvetili dr. Korošcu te-le vrstice: »Ko je mož (Vulović) odšel, smo se oddahnili vsi... Prišla je nova vlada, prišel nov železniški minister... Kljub temu, da so Draškoviča povzdigovali strankarski listi do nebes, smo po zbranih izkušnjah čakali, kaj bo mož napravil... Vse delovanje Draškoviča je bilo delovanje političnega strankarja... Ves nered, ki je danes tak, da skoraj ni upanja, da bi se v kratkem času odpravil, je zakrivil Draškovič. Ne najdemo besedi, da bi tega človeka primerno obsodili. Ne samo to, Draškovič in njegova stranka ter socialisti so upeljali pri železnica sistem, ki bo, ako se bo nadaljeval, ubil v kratkem času železnice popolnoma. Poslušal je posamezne intrigante, ki so strokovno popolnoma nezmožni in zasledujoči le osebne koristi, dosegli visoka mesta in s tem zaprli vrata vsakemu razvoju železnice. Nezadovoljstvo med uslužbenstvom je prikipelo do vrhunca in bati se je za bodočnost najhujšega. — Sedaj prihaja nov železniški minister. V tretje sicer ra-

do gre, pravi narodni pregovor. Tokrat pa tega ne verujemo. Mi stavimo v novega železniškega ministra dr. Korošca vse naše nade. Težko breme je prevzel. Tehnično so naše železnice v najslabšem stanju in kar je še huje, oboje je ozlovljeno, veselje za delo je večinoma padlo. Ni še vse izboljšano, spretna roka bo znala marsikaj napraviti, dobro vodstvo bo sicer počasi, a sigurno lečilo nastale rane. Hoteli smo delati z vsakim ministrom, vsakemu smo ponudili svojo podporo. Vsak jo je odklonil in šel preko nas in naših nasvetov, vsakemu je bila stranka večje važnosti kakor železnice, a uspehe vidimo danes ne samo mi, ampak vsi. Vsemu gospodarskemu življenju grozi polom, in sicer iz vzroka, ker železnice ne funkcionirajo. Gospodarske enote so postale odveč, ker je podlaga vsemu gospodarskemu življenju, to je železnica, odpovedala. Gospod minister dr. Korošec! Tudi Vam stavimo na razpolago svojo pomoč. Nečemo, da bi se naslanjali samo na nas, poslušajte vse glasove, in kar boste smatrali najboljšim, to ukrenite. Odločno povdarjamo, da vidimo v vaši osebi samo svojega vrhovnega šefa, nikdar pa ne ministra politike. — Ako se bo delalo tako, kakor si predstavljamo mi, smo prepričani, bomo dosegli že v 3 mesecih znatne uspehe. Zadovoljen bo g. minister in zadovoljni bomo mi. Zadovoljen bo ves narod. — Zanimiva so ta priznanja od strani organizacije, ki je nam nasprotna.

Dr. Koroščeva metla in zagrebški trgovci. »Jugoslovanski Lloyd« prinaša članek pod naslovom: »Osnove ministra Korošca«. Tu se peča s svojočasno dr. Koroščevo spomenico prometnemu ministru, v kateri je med drugim zagovarjal misel, naj se zaradi pospešenja prometa prenese carinska uprava za vse proge juž. železnice v Jugoslaviji v Ljubljano, oziroma Maribor. List izpodbija mnenje, kakor bi zastoj na železnica povzročalo prepočasno poslovanje zagrebške carinarne in pravi: »Nočemo verjeti govoricam, da obstoja gotova zavist južnih železnice proti našim državnim železnicam in da se uprava prvih prizadeva, da bi dokazala nesposobnost drugih, da bi na ta način dosegla svoj cilj. Dalje se sliši, da je želja Slovencev na južni železnici, da koncentrirajo železniške in carinske posle v Sloveniji in da ima tu svoj izvor predlog, da se carinska uprava uredi v Ljubljani.« Nato navaja list celo vrsto razlogov, ki ovirajo reden promet: pomanjkanje premoga in lokomotiv, demoralizacija obojega, večji promet na progi Zidani most—Zagreb—Zemun itd. Vsega tega prenos carinske uprave v Ljubljano oziroma Maribor ne more odpraviti. Pač pa bi se s tem prenosom škodovala Zagreb in Hrvatska. List zaključuje: »Slišimo, da hoče g. minister ukreniti energične odredbe, da se uvede na železnica večji red. To je v resnici potrebno, samo tega ne bi želeli, da bi oživil tiste predloge južne železnice, proti katerim so nastopili vsi gospodarski krogi v Zagrebu, ker miso šli za izboljšanjem železniškega prometa in carinskega postopanja, ampak za gotovimi interesi. Na to nevarnost že sedaj opozarjamo.«

Italijansko časopisje o novi jugoslovanski vladi. Dočim si prizadevajo naši demokraci prepričati ljudi, da je sedanja vlada nenarodna in domovini nevarna, so pa Italijani drugačnega mnenja. Vsi italijanski listi pišejo, da se je z imenovanjem Protičevega kabineta položaj za Italijo le poslabšal, ker bo ta kabinet nedvomno v jadranskem vprašanju še dokaj nepopustljivejši nego je bil Davidovičev. Poleg Protiča, ki je drugi Pašić, je prišla v kabinet četvorica Hrvatov in Slovencev, med njimi Korošec in Janković, ki so največji nasprotniki sporazuma z Italijo; opozicija je popolnoma zmagala in s tem je dobila Wilsonova politika močno oporo. Tako piše »Epoca in «Idea nazionale». »Messaggero« piše, da bodo novo vlado gotovo podpirali vsi poslanci iz zasedenih krajev in da bo to ministrstvo še nespravljivejše od prejšnjega.

Voditelj ameriškega delavstva Gompers o propadu socializma. »Jutarnji List« poroča iz Haaga o govoru znanega voditelja ameriških delavcev Gompersa o sedanjem socialno-političnem razvoju. Gompers je predvsem ugotovil, da je socialistična internacionalna popolnoma odpovedala. Začetkom vojne so se socialistične mase vrgle v vrtnice nacionalizma in se niso v ničem razlikovale od drugih nacionalistov. Po vojni so se pa začele razkrivati socialistične stranke same. Posebno v poraženih deželah se opaža ta-le razvoj. Prejani, starejši socialistični proletarij prehaja vlad v zvišan plač polagoma v vrste malomeščanstva; na njegovo mesto prihajajo drugi reveži, ki pa niso proletarci po rojstvu, ampak jih je vrgla v budo revolucija in vojna: to so bivši častniki, uradniki ter vsakovrstni drugi izobraženci, ki nosijo s seboj doberšen del prejšnjega svojega meščanskega, nacionalističnega misljenja in čustvanja. To ni več tisti proletarij, s katerim bi se dale delati revolucije

v pravcu delavske diktature. Nasprotno — razmere se danes razvijajo v smeri na desno. Stari evropski kapitalizem, ki je doživel hud potres svojih živcev, se umika orjaškemu velekapitalizmu Amerike, ki bo vse požrl. To je tragična resnica. Razboriti socialistični voditelji to sami dobro vedo in samo par zagrizenih komunistov si še dalje prizadeva rešiti iz poloma stare ideje, ki jih je življenje že davno razveljavilo.

Velika delavska gibanja v Italiji. Iz Lugana poročajo, da se je v predilniški industriji v Italiji razmahnilo veliko gibanje za socializacijo teh tovarn. V turinski pokrajini so stavkajoči delavci zasedli dve predilnici, razobesili rdečo zastavo in uredili obrat na lasten račun. V Milanu so delavci tovarne za avtomobile Bianchi zasedli tovarno. V Ferrari stavka 80.000 poljskih delavcev.

Ogrska izvolila državnega upravnika. V slavnostni seji ogrske narodne skupščine dne 1. t. m. se je vršila volitev državnega upravnika Ogrske. Izvoljen je bil poveljnik narodne vojske general Nikolaj Horthy, ki je dobil od oddanih 141 glasov 131 glasov. Ko je Horthy v spremstvu ministrskega predsednika Huszarja prišel v zbornico, so mu priredili viharne ovacije. Nato je vlada podala ostavko; Horthy ji je poveril nadaljnje poslovanje. Zbornica je zakonski načrt o izvolitvi državnega upravnika odkazala državnopravnemu odseku. Državni upravnik bo dobival 3 milijone častne plače.

Občinske volitve v Brnu. Pri občinskih volitvah v Brnu dne 29. februarja t. l. so dobili Čehi dvotretjinsko večino. Dobili so 78 149 glasov in 61 mandatov. Nemci 35.298 glasov in 27 mandatov, Judje 2542 glasov in 2 mandata.

Politična enakopravnost ženstva na Angleškem. Doslej so smeje na Angleškem voliti ženske sele z dovršenim 30. letom. Sedaj je spodnja zbornica sklenila, da se ženska starostna meja izenači z moško in sme o poslej tudi ženske voliti z dovršenim 21. letom.

Dnevne novice.

Naročnikom »Večernega lista«. Dne 10. marca ustavimo list vsem onim, ki naročnine do tega meseca nima o poravnane.

Uprava lista.

— Časopisje pred katastrofo. V sled pomanjkanja premoga in drugih nedostatkov, pod katerimi trpi sedaj industrija, je začelo po vseh deželah, zlasti pa v srednji in južnovzhodni Evropi zmanjkovati papirja, v prvi vrsti časniškega za rotacijske stroje. Cene temu papirju skače o neprestano in danes nihče ne ve, kam vede ta pot. V Nemčiji se je te dni vršilo posvetovanje izdajateljev listov, kjer so soglasno ustanovili, da stoji časopisje pred katastrofo; večina listov živi le še od dolgov. Pomačati mora država. 28. feb. so dvignili svoj glas tudi izdajatelji zagrebških dnevnikov, katerih sindikat se je spričo preteče katastrofe sešel na sejo. Ustanovili so, da imajo zagrebški dnevnik samo še za tri tedne rotacijskega papirja. Nabava novih zalog je rednim potom komaj še mogoča. Nemčija in Nemška Avstrija že sami občutita pomanjkanje papirja, iz Švedske spričo večje razlike v valuti in prometnih, transito-carinskih težko ne moremo naročati. Kar tiče domačih virov, je papirnica v Vevčah svojo produkcijo znižala, cene pa za celih 100 odstotkov zvišala. Zagrebška delniška papirnica je razveljavila sploh vse naročbe in se pripravlja, da začasno sploh ustavi obrat. Potemtakem preti hrvatskemu časopisju katastrofa. V prihodnjih dneh se skljuje v Zagreb enketa tovarnarjev papirja in pripada očih surovin, ki pa položaja zaenkrat ne bo mogla izpremeniti. Tu moreta pomoči sama belgajska in zagrebška vlada na ta način, da omogočita brzo nabavo papirja pod pogoji, ki bodo listom omogočili nadaljnje življenje. V to svrhu se bo sindikat izdajateljev zagrebških listov obrnil na gornja naslova. Tako poročajo »Zagrebške Novine«.

Znižane vozne cene za učiteljstvo. Kršč. soc. poslanci v Avstriji so uvedli korake, da dobi učiteljstvo na progah južne železnice znižane vozne liste.

— Proti veseljenemu davku, ki so ga uvedli na Stajerskem, se prizadeti prirejalci veselje in zabavo zelo upirajo in pošiljajo deputacije k deželnemu glavarju dr. Rintelnemu. Le-ta je vsako misel na ukinitve tega davka odločno odklonil.

— Letalski rekord. Po »Timesih« je ameriški letalski major Schroeder dosegel višinski rekord 36 020 čevljev.

— Šurni delavniki so vpeljali s 1. marcem v saških premogovnikih.

Ljubljanske novice.

Ij Vodmatski okraj. Danes zvečer ob 8. uri seja krajnega odbora VLS za vodmatski okraj v prostorih Šentpeterskega prosvetnega društva. — Tajništvo V. L. S.

Ij Seja predsedstva in vaditeljskega zbora Orlovske zveze se vrši danes ob 7.

uri zvečer v Jugoslov. tiskarni, I. nadst. Udeležba vseh bratov nujna! — Predsednik.

Ij Izgubila se je sinoči pred 8. uro (t. j. 1. marca t. l.) na Krekovem trgu pred Mahrovo hišo ura z zlato verižico. Pošten najditelj se naproša, da jo vrne proti nagradi na policijo.

Ij Hipnotizer in telepat. V Celju je priredil znani telepat in grafolog Ben Aroly Bey s pomočjo medija iz celjske družbe zanimivo predstavo, pri kateri se je odkril fingiran umor. Predstava je vzbujala med občinstvom veliko zanimanje. Ben Aroly Bey priredi tudi v Ljubljani v nedeljo 7. in ponedeljek 8. marca predstavi v Narodnem domu. Ker zadnje take predstave v Ljubljani niso kar najbolj uspele, je pričakovati od teh predstav malo več. Predprodaja vstopnic se vrši v Dolencevi trafiki v Prešernovi ulici.

Ij Dražba zaplenjenih konj. V soboto dne 6. marca se vrši na Zelenem hribu pri Dolenskem kolodvoru prodaja tihotapcem zaplenjenih konj potom javne dražbe. Pričetek dražbe je ob 3. uri popoldne.

Ij Mesarska. Te dni je neki ljubljanski mesar ženskam, ki so ga čakale na kosček mesa obdajale od vseh strani in si dale duška nad draginjo, zatrjeval: »Verjemite mi, da nimam od mesarije najmanjšega dobička; vesel bi bil, če bi zaslužil pri kilogramu mesa vsaj en ficek, pa ga ne zaslužim.« Ženske, ki so čakale na meso, so bile tiho kakor grob. Tako neumna pač ni bila nobena, da bi bila verjela mesarju in mislila, da hodi sekati meso iz gole požrtvovalnosti in dobrote do Ljubljancem, ampak ugovarjati si nobena ni upala, da bi si ne napravila mesarijeve milosti — mesa je itak že zmanjkovalo. Tako so vse molčale in si mislile svoje. Pa na kdo reče, da ne živimo v izrednih razmerah, ki so »panale« celo ženke jezike!

Ij Napačni detektiv pred poroto. Anton Petrovič, delavec iz Logatca in Jos. Dacar, zidar iz Dupelj, se pred poroto zagovarjata, ker jima obtožba očita: Petrovičeva teta Katarina Perharc je dne 9. januarja 1920 Petroviča naprosila, naj ji izmenja 1440 lir in mu je tudi ta znesek izročila. Petrovič je lire zamenjal in dobil zato 10.584 kron jugoslovanske valjave, denarja pa ni izročil teti, marveč je prišel mesto njega k njej Josip Dacar in se delal, kakor bi bil kak detektiv; obnašal se je zelo strogo in jo opozoril, da je bil Anton Petrovič od njega aretiran, ker je v kavarni pri Slonu zamenjal lire in ker je Petrovič rekel, da so lire nemška last, je prišel, da ugotovi, če to odgovarja resnici in da so z lire pri policiji. Petrovič na v zaporu in da bo teta v par dneh klicana k policiji. Katarina Perharc je s tem res potlačila in premotila, da je nekaj dni čakala na vabilo k policiji. Njenemu možu Antonu Perharcu se je pa zdela cela stvar sumljiva in je šel na policijo, kjer je zvedel, da o kakem Petroviču ničesar ne ve. Petrovič in Dacar sta medtem v gostilnah dobro živela in razmetavala za pijačo do 14. januarja, ko so ju aretirali.

Porotnemu senatu predseduje podpredsednik ljubljanskega deželnega sodišča dvorni svetnik Regally, obtožbo zastopa državni pravdnik dr. Ogoreutz, Petroviča zagovarja dr. Treo, Dacarja dr. Novak. Petrovič in Dacar pripoznavata, kar jima očita obtožba. Globok vtis je napravila na občinstvo opazka dvornega svetnika Regallyja Petroviču: »In teta ste spravili v zemljo.« — Reva je namreč umrla, tako jo je užalilo nepošteno dejanje njenega stričnika. Dacar je pisal tudi protokol, ko je zasliševal kot detektiv rajno Petrovičevo teta.

Ob zaključku »Večernega lista« razprava še ni bila končana.

Ij Ker sta vlomila v »Unionsko« garazo sta bila včeraj pred poroto obsojena: Robič na 6 mesecev težke ječe, Tičar pa na dva meseca hudega zapor.

Ij Tatvina v gostilni. Babinu Radivu iz Sv. Tomaža v Bački, ki je pripeljal v Ljubljano tri vagone pšenice, je bila v gostilni Newyork ukradena listnica z znatno vsoto denarja. Okradeni je denar takoj pogrešil in se obrnil na policijo. Le-ta je kot tatvine sumljiva prišla invalida Lukića in njegovega tovariša Živkovića. Pri Lukiću so našli ves ukradeni denar, nakar sta tatova svoj čin priznala.

Razne novice.

Signor finaziere ali maščevanje. Ob demarkacijski črti med Laško in Jugoslavijo se pridno tihotapi tobak iz Jugoslavije v zasedeno ozemlje. V vasi J. je bogvekd vaškega kovača ovadil laškimi financarjem, da ima v neki luknji v zidu pod streho skritega veliko jugoslovanskega tobaka. Res najde financar na označenem mestu tobak in kovač je moral plačati 200 lir globe (kazni), in še tobak mu je bil konfisciran (zaplenjen). Vsakega poštenega tihotapca mora kaj takega jeziti, a v zadrego ga ne spravi. Par dni po plačanju globe se na vasi srečata kovač in financar. Kovač mu skrivnostno pomigne in mu reče: »To

me tako jezi, ker sem moral plačati, ker da ne morem molčati. Ni še drug me ni ovadil, kot ta prekljani učitelj tam-le, ki ima sam maslo na glavi. On ima namreč še veliko več utihotapljenega tobaka skritega v tisti-le luknji gori v zidu blizu pod streho — ali jo vidite, tisto luknjo?« — »O vidim jo, vidim! Hvala Vam lepa!« Takoj stoji strogi signor finaziere že v šoli pred učiteljem in škodoželjno vpraša: »Kje imate tobak?« Učitelj, ves iznenaden, reče: »Kakšen tobak? Nimam tobaka, ne kadim.« Poln samozvesti zažuga financar s prstom in reče strogo: »Ti bom že dal ne kadim! Lojtro sem!« Učitelj nato: »Nimam nobene lojtre! Financar pokliče dva vojaka in jima ukaže prinesiti lojtro. Ko je lojtra tu, jo ukaže postaviti k zidu tam pod tisto luknjo, katero mu je bil kovač pokazal, in leze gor, že proti luknji. Učitelj sprijemaj ves prestrašen zakliče: »Za božjo voljo, ne gor, ne gor, tam so sršeni!« A zdaj zmaga še bolj gotovi signor finaziere se obrne na lojtro, zažuga s prstom in škodoželjno, porogljivo zarohni nad učiteljem: »Bom Ti že pokazal Tvoje sršene!«, se obrne in z močno roko zgrabi globoko noter v luknjo — a v istem trenutku svigne z roko ven in v velikem skoku se pozone z lojtre dol in beži s celo težo svojega obilnega telesa v najhujšem diru naprej — naprej — za njim pa kakor vodni curek iz brizgalnice nešteti razjarjeni sršeni, ki so ga bogvekdako opikali. — Oba vojaka sta se z učiteljem vred za njim glasno krohotala in z rokami koleno tolkla. Kovač pa je vse to izza vogla svoje hiše opazoval in se z drugim vred krohotal nad to dirko — zadovoljen, da je Laha tako izplačal. Per minut pozneje je rekel učitelju — prijatelju, da je bila ta dirka vredna še enkrat 200 lir. Financar pa nikoli ni več prišel ali pri kovaču tobaka iskal.

Aprovizacija.

a Prodaja cenejše moke za člane moka ne aprovizacije. Na rumene izkaznice za cenejšo prehrano dobe stranke, ki so dale svoje kupone na magistratu, cenejšo moko v vojni prodajalni, Gosposka ulica. Vsaka oseba dobi začasno tri kilograma bele moke za pecivo 0. Kilogram moka stane 5 kron 50 vinarjev. Moka se dobi po sledečem redu: Dne 4. marca 1919: Na številko 1 do 40 od 8. do pol 9.; na štev. 40 do 80 od pol 9. do 9.; na štev. 80 do 120 od 9. do pol 10.; na štev. 120 do 160 od pol 10. do 10.; na štev. 160 do 200 od 10. do pol 11.; na štev. 200 do 240 od pol 11. do 11.; na štev. 240 do 280 od 11. do pol 12.; na štev. 280 do 320 od pol 12. do 12.; na štev. 320 do 360 od 2. do pol 3.; na štev. 360 do 400 od pol 3. do 3.; na štev. 400 do 440 od 3. do pol 4.; na štev. 440 do 480 od pol 4. do 4.; na štev. 480 do 520 od 4. do pol 5.; na štev. 520 do 560 od pol 5. do 5.; na štev. 560 do 600 od 5. do pol 6.; na štev. 600 do 640 od pol 6. do 6. Dne 5. marca: Na štev. 640 do 680 od 6. do pol 9.; na štev. 680 do 720 od pol 9. do 9.; na štev. 720 do 760 od 9. do pol 10.; na štev. 760 do 800 od pol 10. do 10.; na štev. 800 do 840 od 10. do pol 11.; na štev. 840 do 880 od pol 11. do 11.; na štev. 880 do 920 od 11. do pol 12.; na štev. 920 do 960 od pol 12. do 12.; na štev. 960 do 1000 od 2. do pol 3.; na štev. 1000 do 1040 od pol 3. do 3.; na štev. 1040 do 1080 od 3. do pol 4.; na štev. 1080 do 1120 od pol 4. do 4.; na štev. 1120 do 1160 od 4. do pol 5.; na štev. 1160 do 1200 od pol 5. do 5.; na štev. 1200 do 1240 od 5. do pol 6.; na štev. 1240 do 1260 od pol 6. do 6.

a Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo bode dne 1. in 2. marca delila moko za zamudnike. Kdor v teh dneh ne pride po moko, jo pozneje ne dobi.

a Prodaja sladkorja za zamudnike. Zamudniki, ki še niso dobili sladkorja na drugi odrezek sladkornih izkaznic, ga dobe v Gosposki ulici v torek, dne 2. marca 1920 popoldne.

a Teleče meso. Vnovčevalnica za živino in mast v Ljubljani je odstopila tukajšnjim mesarjem večjo partijo telet pod pogojem, da prodajajo meso po 16 kron sprejdenj in po 17 kron zadnje. Meso se bo prodajalo jutri, t. j. v sredo na stojnicah sledečih mesarjev: Novljan, Cuzak, Seljan, Kocjan, Zajc Ivan, Bizili, Petrič. Jutri se na stojnicah imenovanih mesarjev ne sme prodajati meso drugih telet.

Narodno gledališče.

Opera.

2. marca, torek, »Rusalka«, abonement D/3.

3. marca, sredo, »Mignon«, abonement A/2.

Drama.

2. marca, torek, »Brezdno«, abonement C.

3. marca, sredo, »Beneški trgovci«, abonement E.

Odgovorni urednik Jože Rutar.

Izdajatelj konzorcij »Večernega lista«.

Tiska »Jugoslovanska tiskarna« v Ljubljani.